

EVROPSKO GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE

instrument za čezmejno
sodelovanje

Janja Bedrač

Law Faculty, University of Maribor, Slovenia

Opredelitev EGIZ

EGIZ je nadnacionalni pravni instrument za sodelovanje dveh ali več subjektov, ki delujejo v vsaj dveh državah članicah Evropskega gospodarskega prostora, oblikuje pa se z namenom, da olajšuje ali razvija gospodarsko dejavnost njegovih članov ter da izboljša ali poviša rezultate teh dejavnosti

EGP= EU + Norveška, Islandija, Liechtenstein

PRAVNA OSNOVA

- Uredba ES št. 2137/85, ki jo je sprejel Svet ministrov 25. julija 1985**
- Sporočilo Komisije o udeležbi EGIZ-ov na javnih razpisih in pri programih, financiranih iz javnih skladov iz leta 1997**
- Zakon o gospodarskih družbah, novela ZGD-F, člena 509.a, 509.b**

ČLANI EGIZ

A) gospodarske družbe in druge pravne oblike, ustanovljene po domačem pravu katere od držav članic, ki imajo uradni sedež in center upravljanja v EGP

B) fizične osebe, ki opravljajo industrijsko, trgovinsko, obrtno ali kmetijsko dejavnost ali ki ponujajo strokovne ali druge storitve znotraj EGP

vsaj 2 člana iz vsaj 2 različnih DČ EGP

PRIDRUŽENI ČLANI EGIZ

subjekti iz držav izven EGP ne morejo biti polnopravni člani EGIZ, lahko pa sodelujejo kot pridruženi člani

- lahko so zavezani plačati članarino, so udeleženi pri dobičku in prevzemajo obveznosti EGIZ**
- upnik lahko terjaja za plačilo le polnopravne člane**

Ustanovitvena pogodba

5 obveznih sestavin po uredbi:

- 1) FIRMA – ime + “Evropsko gospodarsko interesno združenje” ali kratica “EGIZ”**
- 2) SEDEŽ EGIZ določa, kje bo združenje registrirano**
- 3) CILJ ustanovitve združenja**
- 4) PODATKI O ČLANIH**
- 5) ČAS TRAJANJA združenja – neobvezno**

Registracija

- registru predložiti ustanovno pogodbo (ZGD zahteva notarsko obliko)
 - podeli EGIZ polno pravno sposobnost
- v državi, v kateri ima EGIZ uradni sedež
- objava v uradnem glasilu matične DČ + Uradnem listu EU (slednja nima pravnih učinkov)

CILJ ustanovitve EGIZ mora biti:

- 1. pospeševanje ali razvijanje gospodarske dejavnosti članov in izboljšanje ali povečevanje rezultatov teh dejavnosti;**
- 2. njen namen ni pridobivanje dobička kot takega;**
- 3. dejavnost združenja se mora navezovati na gospodarsko dejavnost članov in ne sme biti več kot le dopolnilne, pomožne narave tem dejavnostim.**

DEJAVNOST

- *a priori* ni izključeno nobeno področje
gospodarske dejavnosti
- čezmejna sposobnost združenja
- pomožen značaj združenja - zmeraj
subsidiarna

Področja delovanja EGIZ v praksi:

- skupne raziskave in razvoj,
- skupna nabava ali prodaja,
 - kontrola kakovosti,
 - zmanjševanje prevoznih stroškov,
 - svetovanje na področju managementa
- sodelovanje skladateljev, književnikov, arhitektov
 - združenja pravnikov, dobrodelna združenja...

EGIZ je prepovedano:

- 1. izvajati kontrolo** nad člani idr. podjetji – člani ostati gospodarsko neodvisni od EGIZ;
- 2. imeti poslovne deleže** v podjetju članov, v drugih podjetjih pa le, če je to potrebno za dosego cilja združenja in če je izvedeno v imenu članov;
- 3. zaposlovati več kot 500 ljudi;**
- 4. opraviti določena posojila**, ki pomenijo obhod nacionalnega prava (npr. direktorju);
- 5. biti član v drugem združenju** – prepoved verig

ORGANI

- skupščina

- uprava

- drugi: nadzorni odbor, poslovni sekretar

Skupščina

- vsi člani združenja
- seje s fizično prisotnostjo ali na daljavo
- '*en član – en glas*', mogoč drugačen dogovor, vendar ne sme noben član imeti večine

Soglasje v skupščini se zahteva za:

- spremembo cilja združenja;**
- spremembo števila glasov posameznih članov;**
 - spremembo načina odločanja;**
- podaljšanje v pogodbi določenega trajanja;**
- spremembo finančnih prispevkov članov;**
 - prenos sedeža združenja;**
- odločitve v zvezi z imenovanjem in odstavitvijo ter pooblastili članov uprave;**
 - dovoljenje članu, da svoj delež v celoti ali deloma odstopi drugemu članu ali tretji osebi;**
 - sprejem novih članov**

Sprememba članstva

- vstop novega člana - s soglasjem članov
- odpoved člana: *iz pravičnega in poštenega razloga*
- izključitev člana: “*če resno krši svoje obveznosti ali če povzroči ali grozi, da bo povzročil resen razdor v delovanju združenja*”

Uprava

- vsakodnevno poslovanje, izvrševanje sklepov skupščine, vodenje poslov
 - 1 ali več direktorjev
 - pooblastila v ustanovni pogodbi
 - odgovornost po pravu matične države

Prenos sedeža združenja - brez likvidacije

a) znotraj države članice

**b) meddržavni prenos - sprememba
matičnega prava EGIZ**

FINANCIRANJE

- ne zahteva se **noben osnovni kapital**

- prost dogovor o financiranju:

prispevki so lahko v obliki gotovine, stvari ali storitev

- čeprav namen EGIZ ni doseganje dobička, se doseženi **dobiček** šteje za dobiček članov in se razdeli na način, ki ga določa pogodba, sicer pa na enake dele

ODGOVORNOST ČLANOV

člani EGIZ so **neomejeno solidarno odgovorni** za obveznosti združenja kakršnekoli narave

2 pogoja:

- terjatev tretje stranke mora biti obveznost EGIZ in ne njenih posameznih članov;
- upnik mora najprej terjati združenje (subsidiarna odgovornost).

Obdavčitev

“Dobiček in izguba, ki izhajata iz dejavnosti združenja, se obdavčita samo v rokah njegovih članov.”

= DAVČNA TRANSPARENTNOST

kar zadeva davek na dohodek, EGIZ ne obstaja,
ampak samo člani

- veljajo DDV, davki na plače...

UDELEŽBA EGIZ NA JAVNIH LICITACIJAH

EGIZ lahko pri nastopanju na licitacijah:

a) le usklajuje in organizira aktivnosti svojih članov; ali

b) v svojem imenu vstopi v pogodbeno razmerje

- Sporočilo Evropske komisije!

PRENEHANJE EGIZ

A) s sklepom skupščine, ko:

- se je izteklo obdobje, določeno v pogodbi o ustanovitvi združenja, ali ko
- obstaja kakšen drug razlog za likvidacijo, ki jo predvideva pogodba, ali ko
 - je izpolnjen cilj združenja ali pa, da
 - tega cilja ni več mogoče zasledovati

B) ko se članstvo zniža pod 2 ali ni več večnarodnosti

EVROPSKO GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE

instrument za čezmejno
sodelovanje